

Проф. г-р Невена Милева, зам.-ректор на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“:

Даваме пример за

ВАЛЕНТИН ХАДЖИЕВ

- Професор Милева, говори се за програми за работа за младите, а в същото време е известно, че образованието в страната не дава нужните кадри за промишлеността. В Смолян има два големи завода - „Арексим“ и „Костал“, които за разлика от други браншове в страната не се влияят от кризата, развиват се добре и предлагат близо 2000 работни места. Очаква се още една голяма компания да направи завод в Смолян. Предприятията обаче обаче имат нужда от квалифицирани кадри. Може ли Техническият колеж в Смолян да задоволи тази огромна потребност?

- Би било твърде амбициозно да твърдим, че Техническият колеж в Смолян

„Арексим“ и „Костал“ инвестират в оборудване в Техническият колеж в Смолян

може да задоволи веднага и напълно потребностите на бизнеса в региона. Но работим в тази посока! Процесът изисква време. От създаването на нови учебни планове, съобразени с нуждите на бизнеса и с възможност за адаптиране, до обучението на готов специалист

Срокът е минимум три години

Междувременно предприемем действия да представим на фирмите подготвени кадри, използвайки студентите от последна година на обучение - с допълнителни дисциплини и подготовка на място. По мое

мнение работата по връзката бизнес - университет трябва да започне отгавна, липсваше и държавна политика в това отношение. Заключихме и от двете страни и затова сега трябва да работим по интензивно и още по-специално с бизнеса.

- На фона на това какви кадри дава досега Техническият колеж в Смолян и какво е нужно да се промени в образованието, за да отговори на нуждите на индустрията?

- В момента в Техническият колеж се обучават около 200 студенти по пет специалности.

Мартин Сикора, финансов и административен директор на „Костал България“ ЕООД:

Разкриваме още 400 работни места, ако намерим кадри

кло, обувки, ваучери за храна, както и карти за градски транспорт.

„Още от началото изпитваме трудности с кадрите. Първият проблем е квалификацията. Млади хора няма. Надявам се, като разберат какво се прави, да останат тук. Квалифицираните кадри са напуснали града през последните години, защото тук нямали място за професионално израстване. Ние може да им предложим възможности за реализация и да живеят тук. Осигуряваме допълнителни стимули за качествени кадри, които са извън Смолян. През последните две години търсим възможност да си осигурим качествени кадри чрез вътрешно обучение при нас, командировки в сестрински компании предимно в Германия и Чехия. Нужни са ни средни и висши специалисти с техническо образование, или такива с техническа грамотност - настройчици, специалисти по поддръжка и др.“, казва Сикора.

„При автомобилната промишленост се иска изключително високо качество на производство. Това не е като друго производство, грешка може да коства човешки живот“, уточнява той.

„Костал“ работи съвместно с колежите си от „Арексим Инженеринг“. „При тях се работи предимно на шприц машини и инструментална екипировка, докато при нас ос-

„Костал“ е немска компания, ситуирана в Люденшайд. Тя има клонове в 19 държави по целия свят, с общо около 15 000 наети работници. Произвежда механични и електромеханични детайли за автомобили. Основана е през 1912 г. и вече 102 години е на пазара.

„Работим за всички големи производители на автомобили като „Ауди“, БМВ, „Мерцедес“, „Форд“, „Фиат“, „Фолксваген“, „Шкода“ и други марки, както и за луксозните „Бентли“, „Ламборгини“ и „Порше“. В Смолян сме от 2011 г. Започнахме с 16 човека и за 3 г. съставът ни стигна над 800 души.

Планираме през следващата година да открием нови от 200 до 400 работни места, ако, разбира се, намерим подходящи кадри. Плановете ни са да разширяваме дейността си в предприятието. Произвежданите в Смолян детайли са с еднакво качество с тези във всички заводи на компанията“, казва управителят Мартин Сикора.

Заради липсата на достатъчно кадри в Смолян предприятието превозва безплатно с 30 микробуса работници от 15 различни селища от Маган до Девин. Осигурява за всички работници и нефинансови стимули - като обле-

Над 800 души работят в завода на „Костал“ в Смолян.

новният производствен процес е монтаж, но освен това част от производството ни е свързано и с електронни платки. Затова са ни нужни кадри по електроника и механика.

Заедно оборудвахме зала за компютърни системи и машини в местния Технически колеж, за да се учат студентите. Планирали сме курсове. От следващата седмица започва курс за четене на технически чертежи. Ние им излагаме какво ни е нужно, за да го включват към тяхното стандартно обучение.

Освен това приемаме 20-30 студенти на практики през лятото. Рабо-

тата и опитът в производството ще са им полезни в бъдеще, вместо да се хващат като сервитьори на морето“, подчертават от предприятието.

Според Сикора това са стъпки, които трябва да са трайна тенденция за създаване на нужните кадри в дадена сфера.

„Това е и примерът, който искаме да дадем в страната - как във всеки регион трябва да се обучават нужните кадри за структуроопределящия бизнес, който реално разкрива работните места и плаща редовно заплати на хората и данъци на държавата“, заключи той.

„Арексим Инженеринг“ ЕАД е високотехнологична производствена компания, ситуирана в Смолян. Тя е специализирана в производство на прецизни технически детайли от пластмаса, конструирани и работват на инструментите - матрици за тях.

Дейността си започва през 1991 г. с производство на пластмасови детайли за бита - с няколко стари машини и 10-ина човека персонал. Днес, след 23 г., осигурява работни места за над 500 души и разполага с над 70 модерни шприц машини, последна дума на техниката, от най-известните производители на в света - „Енгел“ и „Краус Мафей“.

Произведената продукция компанията ни доставя на глобални индустриални лидери като „Шнайдер“, „Макита“, „Бош“, „Либхер“, „Фесто“. Чрез основните доставчици в автомобилната верига „Костал“, „Грамер“ и „Вите“ наши продукти се вграждат в гиганти като „Мерцедес“, БМВ, „Ауди“ и други автомобилни производители.

Това са клиенти с високи изисквания за качество и надеждност и ние трябва да отговорим на изискванията им. Високото качество се изгражда от три компонента - машини, материали и хора.

Ние притежаваме най-добрите машини, осигурили сме качествени материали и това, което трябва да обезпечим, са квалифицирани хора.